

MOŻLIWE KIERUNKI
WSPARCIA W ZAKRESIE
CELÓW
ŚRODOWISKOWYCH
W PERSPEKTYWIE
FINANSOWEJ
2021-2027

Perspektywa finansowa 2021-2027

Stan prac na poziomie Komisji Europejskiej

- Komisja Europejska opublikowała w maju 2018 r. propozycje wieloletnich ram finansowych na lata 2021-2027 oraz projektów rozporządzeń dot. wydatkowania środków w ramach polityki spójności (tzw. rozporządzenie ogólne, rozporządzenie szczegółowe EFRR+FS, rozporządzenie szczegółowe EFS+, rozporządzenie szczegółowe Interreg).
- Negocjacje budżetu oraz projektów rozporządzeń pomiędzy Komisją Europejską, Radą Europejską oraz Parlamentem Europejskim trwają.
- Dopiero po przyjęciu budżetu nastąpią rozstrzygnięcia prawne dot. projektów rozporządzeń.

WSTĘPNA PROPOZYCJA
ALOKACJI DLA POLSKI

WRF 2014+ vs WRF 2021+

(ceny bieżące)

RÓŻNICA
-23%

Stan prac na poziomie krajowym

Założenia Umowy Partnerstwa 2021-2027

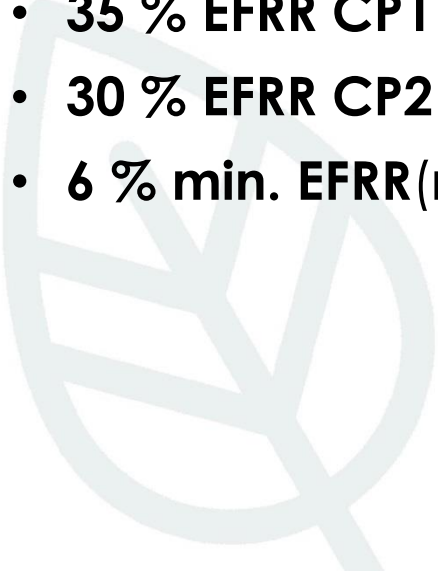
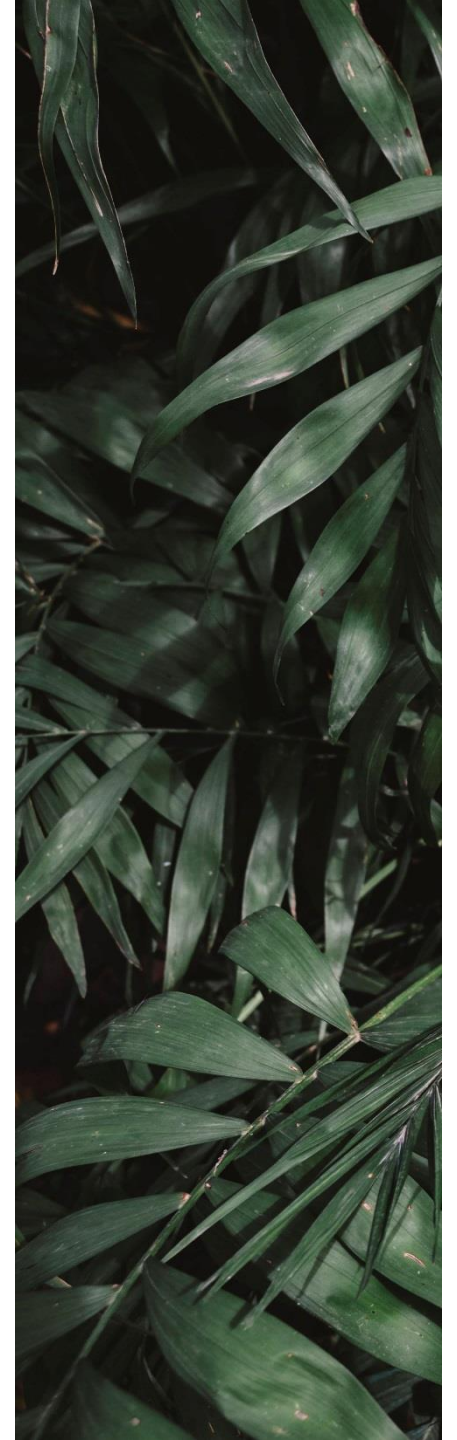
- Dokument określa strategię wykorzystania Funduszy Europejskich w przyszłej perspektywie finansowej UE, m.in. planowane działania, zarys finansowania, koncentrację tematyczną, wstępny podział alokacji na poszczególne fundusze;
- Konsultacje społeczne **24.07.2019 r. –20.08.2019 r.**
- Planowane przyjęcie Umowy Partnerstwa 2021-2027 do końca czerwca 2020 r. (w tym określenie linii demarkacyjnej –jakie rodzaje inwestycji/projektów będą mogły być finansowane z poziomu krajowego a jakie z poziomu regionalnego)
- **Planowane uruchomienie programów operacyjnych 2021-2027 od 01.01.2021 r.**

[Założenia Umowy Partnerstwa]

- **CEL POLITYKI 2:** bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetyki, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, przystosowania się do zmiany klimatu oraz zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem

- Koncentracja tematyczna:

- **35 % EFRR CP1** (innowacyjność);
- **30 % EFRR CP2** (niska emisja, środowisko);
- **6 % min. EFRR** (na rozwój zintegrowany miejski i wiejski);

Założenia Umowy Partnerstwa (w ramach CP2)

Przystosowanie systemu społecznego do zmian klimatu i środowiska naturalnego przyrodniczego:

- działania w zakresie dostosowania do zmiany klimatu, zapobiegania ryzyku, wzmocnienia odporności na klęski żywiołowe;
- Zwiększenie potencjału administracji rządowej i samorządowej, zwłaszcza w obszarach planowania, monitorowania i wdrażania systemu zarządzania kryzysowego i przygotowania służb ratowniczych

Gospodarcze wykorzystanie zasobów środowiskowych:

- planowanie i realizacja zadań inwestycyjnych i utrzymaniowych w gospodarce wodnej (inwestycje w zakresie retencjonowania wód w celu zapewnienia wody do spożycia, na potrzeby rolnictwa, energetyki, przemysłu oraz pozostałych gałęzi gospodarki narodowej, również retencjonowanie z punktu widzenia ochrony przyrody)

Założenia Umowy Partnerstwa (w ramach CP2)

Gospodarcze wykorzystanie zasobów środowiskowych

- zapewnienie właściwego poziomu ochrony zasobów wodnych poprzez kontynuację działań, polegających na budowie i utrzymaniu infrastruktury komunalnej;
- W kontekście zmian klimatycznych zapewnienie infrastruktury miejskiej i wiejskiej służącej ochronie przed powodzią i suszą, ze szczególnym uwzględnieniem budowy i utrzymania wielofunkcyjnych zbiorników wodnych oraz przebudowy systemów melioracyjnych na potrzeby retencji wód;
- Gospodarka odpadami (wprowadzenie na szeroką skalę segregacji odpadów, ograniczenie masy odpadów deponowanych na składowiskach i ich wtórne, surowcowe wykorzystanie; systemowe ograniczenie masy wytwarzanych odpadów, w tym opakowaniowych)

Założenia Umowy Partnerstwa (w ramach CP2)

Przystosowanie systemu gospodarczego do zmian klimatu i środowiska naturalnego

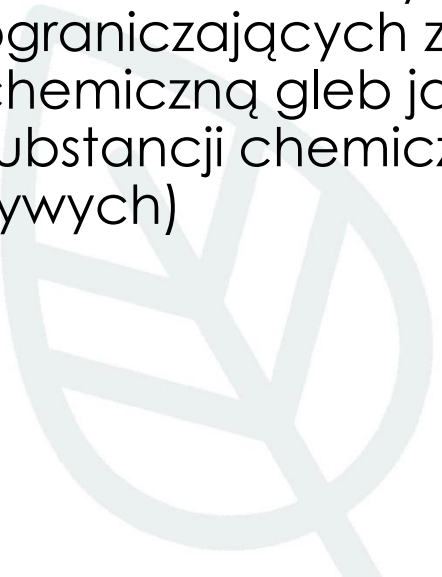
- przechodzenie na gospodarkę o obiegu zamkniętym (GOZ) m.in. wdrażanie innowacyjnych technologii dotyczących ograniczenia wykorzystania pierwotnych zasobów i energii na rzecz surowców wtórnych;
- promowanie racjonalizacji wykorzystania powierzchni ziemi oraz przywrócenie do użytkowania terenów zdegradowanych lub zdewastowanych, w tym dla celów przyrodniczych (gleba traktowana jako zasób nieodnawialny);
- inwestycje w zakresie tzw. zielonej i błękitnej infrastruktury

[Założenia Umowy Partnerstwa (w ramach CP2)]

Ochrona dziedzictwa przyrodniczego Polski

wzmocnienie ochrony przyrody i bioróżnorodności (poprzez zwiększenie powierzchni obszarów prawnie chronionych (szczególnie parków narodowych i rezerwatów przyrody), umożliwiającą ochronę form reliktowych i pierwotnych zbiorowisk roślinnych, zachowanie różnorodności krajobrazu oraz stosowanie dobrych praktyk rolnych ograniczających zarówno degradację fizyczną i chemiczną gleb jak i wprowadzanie do środowiska substancji chemicznych szkodliwych dla organizmów żywych)

Założenia Umowy Partnerstwa (w ramach CP2)

Jakość powietrza

- budowa i modernizacja systemów ciepłowniczych;
- zmiany w strukturze transportu (rozumiane m.in. jako przesunięcie pracy przewozowej między gałęziami drogową a koleją w transporcie towarowym);
- wzmocnienie działań w kierunku transportu niskoemisyjnego lub zero emisyjnego, szczególnie w transporcie publicznym;
- poprawa efektywności energetycznej (działania w tym zakresie będą opierać się m.in. na ograniczaniu energochłonności gospodarki, czyli inwestycjach w przedsiębiorstwach, ciepłownictwie i wykorzystaniu końcowym energii pierwotnej i końcowej oraz wykorzystaniu ciepła odpadowego i z odzysku)

Założenia Umowy Partnerstwa (w ramach CP2)

Zwiększenie udziału OZE:

- efektywność energetyczna i szersze wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (głównie energetyka wiatrowa i fotowoltaika);
- wsparcie mechanizmów dotyczących prosumentów;

Infrastruktura energetyczna:

- inwestycje w obszarze magazynowania nośników energii i surowców energetycznych;
- unowocześnienie infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej;
- inwestycje dotyczące magazynowania energii elektrycznej, gazu i ciepła w celu zachowania stabilności systemu i sprostania rosnącemu zapotrzebowaniu na energię

Założenia Umowy Partnerstwa

Poziom wydatków planowanych na cele środowiskowe i klimatyczne

- Fundusze unijne mają przyczyniać się do osiągnięcia ogólnego pułapu 25% środków budżetu UE dedykowanych działaniom środowiskowym i klimatycznym.
- Monitoring osiągnięcia ww. pułapu będzie odbywał się na pomocą tzw. markerów klimatycznych i środowiskowych – wskaźniki określające w jakim stopniu interwencja w danym obszarze realizuje cele klimatyczne/środowiskowe
  - ✓ 100% - stopień wysoki
  - ✓ 40% - stopień umiarkowany
  - ✓ 0% - oddziaływanie w stopniu nieistotnym
- ✓ Najbardziej „zielony” jest CP2, ale także inne CP realizują cele klimatyczne.

Założenia Umowy Partnerstwa

Markery klimatyczne (przykłady):

ZAKRES INTERWENCJI	Wsparcie na cele związane ze zmianami klimatu	Wsparcie na cele związane ze środowiskiem
CEL POLITYKI 1: BARDZIEJ INTELIGENTNA EUROPA DZIĘKI WSPIERANIU INNOWACYJNEJ I INTELIGENTNEJ TRANSFORMACJI GOSPODARCZEJ		
Procesy badawcze i innowacyjne, transfer technologii i współpraca między przedsiębiorstwami koncentrujące się na gospodarce niskoemisyjnej, odporności i przystosowaniu się do zmiany klimatu	100 %	40 %
Procesy badawcze i innowacyjne, transfer technologii i współpraca między przedsiębiorstwami koncentrujące się na gospodarce o obiegu zamkniętym	40 %	100 %
CEL POLITYKI 2: BARDZIEJ PRZYJAZNA DLA ŚRODOWISKA, NISKOEMISYJNA EUROPA DZIĘKI PROMOWANIU CZYSTEJ I SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI ENERGETYKI, ZIELONYCH I NIEBIESKICH INWESTYCJI, GOSPODARKI O OBIEGU ZAMKNIĘTYM, PRZYSTOSOWANIA SIĘ DO ZMIANY KLIMATU ORAZ ZAPOBIEGANIA RYZYKU I ZARZĄDZANIA RYZYKIEM		
Projekty w zakresie efektywności energetycznej i projekty demonstracyjne w MŚP oraz środki wsparcia	100 %	40 %
Renowacja istniejących budynków mieszkalnych dla celów efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i środki wsparcia	100 %	40 %

Renowacja infrastruktury publicznej dla celów efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i środki wsparcia	100 %	40 %
Wsparcie dla przedsiębiorstw, które świadczą usługi stanowiące przyczyniające się do gospodarki niskoemisyjnej i odporności na zmiany klimatu	100 %	40 %
Energia odnawialna: wiatrowa	100 %	40 %
Energia odnawialna: słoneczna	100 %	40 %
Energia odnawialna: z biomasy	100 %	40 %
Energia odnawialna: morska	100 %	40 %
Inne rodzaje energii odnawialnej (w tym energia geotermalna)	100 %	40 %
Inteligentne systemy dystrybucji energii o średnim i niskim napięciu (w tym inteligentne sieci i systemy TIK) oraz związane z nimi składowanie	100 %	40 %
Wysokosprawna kogeneracja, systemy ciepłownicze i chłodnicze	100 %	40 %

Środki w zakresie dostosowania do zmiany klimatu oraz ochrona przed zagrożeniami związanymi z klimatem dotyczące: powodzi, oraz zarządzanie ryzykiem w tym zakresie (w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności oraz systemy i infrastruktura do celów zarządzania klęskami i katastrofami)	100 %	100 %
Środki w zakresie dostosowania do zmiany klimatu oraz ochrona przed zagrożeniami związanymi z klimatem dotyczące: pożarów, oraz zarządzanie ryzykiem w tym zakresie (w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności oraz systemy i infrastruktura do celów zarządzania klęskami i katastrofami)	100 %	100 %
Środki w zakresie dostosowania do zmiany klimatu oraz ochrona przed zagrożeniami związanymi z klimatem dotyczące: innych, np. erozji i susz, oraz zarządzanie ryzykiem w tym zakresie (w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności oraz systemy i infrastruktura do celów zarządzania klęskami i katastrofami)	100 %	100 %
Zapobieganie zagrożeniom naturalnym niezwiązanym z klimatem (np. trzęsieniami ziemi) oraz wywołanym działalnością człowieka, np. awariami przemysłowymi, oraz zarządzanie ryzykiem w tym zakresie, w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności oraz systemy i infrastruktura do celów zarządzania klęskami i katastrofami	0 %	100 %
Dostarczanie wody do spożycia przez ludzi (infrastruktura do celów ujęcia, uzdatniania, magazynowania i dystrybucji, środki na rzecz efektywności energetycznej, zaopatrzenie w wodę pitną)	0 %	100 %
Gospodarka wodna i ochrona zasobów wodnych (w tym gospodarowanie wodami w dorzeczu, konkretne środki przystosowania się do zmian klimatu, ponowne użycie, ograniczanie wycieków)	40 %	100%

Odbieranie i oczyszczanie ścieków	0 %	100 %
Gospodarowanie odpadami z gospodarstw domowych: środki w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów, minimalizacji, segregacji, recyklingu	0 %	100 %
Gospodarowanie odpadami z gospodarstw domowych: mechaniczno-biologicznego przetwarzanie odpadów, przetwarzanie termiczne	0 %	100 %
Gospodarowanie odpadami: komercyjnymi, przemysłowymi lub niebezpiecznymi	0 %	100 %
Promowanie wykorzystania materiałów pochodzących z recyklingu jako surowców	0 %	100 %
Rewaloryzacja obszarów przemysłowych i rekultywacja skażonych gruntów	0 %	100 %
Wsparcie ekologicznych procesów produkcyjnych oraz efektywnego wykorzystywania zasobów w MŚP	40 %	40 %
Środki mające na celu ograniczenie hałasu i poprawę jakości powietrza	40 %	100 %
Ochrona, regeneracja i zrównoważone wykorzystanie obszarów Natura 2000	40 %	100 %
Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej, zielona infrastruktura	40 %	100 %

**CEL POLITYKI 3: LEPIEJ POŁĄCZONA EUROPA DZIĘKI ZWIĘKSZENIU MOBILNOŚCI I UDOSKONALENIU REGIONALNYCH POŁĄCZEŃ
TELEINFORMATYCZNYCH**

Cyfryzacja w transporcie: drogi	40 %	0 %
Nowo wybudowane linie kolejowe TEN-T – sieć bazowa	100 %	40 %
Nowo wybudowane linie kolejowe TEN-T – sieć kompleksowa	100 %	40 %
Inne nowo wybudowane linie kolejowe	100 %	40 %
Przebudowane lub zmodernizowane linie kolejowe TEN-T – sieć bazowa	0 %	40 %
Przebudowane lub zmodernizowane linie kolejowe TEN-T – sieć kompleksowa	0 %	40 %
Inne przebudowane lub zmodernizowane linie kolejowe	0 %	40 %
Cyfryzacja w transporcie: kolej	40 %	0 %
Europejski system zarządzania ruchem kolejowym (ERTMS)	0 %	40 %
Tabor kolejowy	40%	40%

Infrastruktura na potrzeby czystej komunikacji miejskiej	100 %	40 %
Tabor na potrzeby czystej komunikacji miejskiej	100 %	40 %
Infrastruktura przeznaczona dla rowerów	100 %	40 %
Cyfryzacja w transporcie miejskim	40 %	0 %
Infrastruktura paliw alternatywnych	100 %	40 %
Transport multimodalny (sieci TEN-T)	0 %	100 %
Transport multimodalny (nie w zastosowaniu miejskim)	40 %	40 %
Porty morskie (sieci TEN-T)	40 %	00 %
Inne porty morskie	40 %	0 %
Śródlądowe drogi wodne i porty (sieci TEN-T)	40 %	0 %

Śródlądowe drogi wodne i porty (regionalne i lokalne)	100 %	40 %
Cyfryzacja w transporcie: inne rodzaje transportu	100 %	40 %
INNE KODY ZWIĄZANE Z CELAMI POLITYKI 1-5		
Regiony najbardziej oddalone: szczególne działania na rzecz zrekompensowania dodatkowych kosztów związanych z warunkami klimatycznymi i ukształtowaniem terenu	40 %	40 %

PODSUMOWANIE

**WRF 2021+(Wieloletnie
Ramy Finansowe)**

**Zatwierdzone Rozporządzenia
przez KE dot. wydatkowania
środków w ramach polityki
spójności (m.in. w zakresie
markerów klimatycznych)**

**Wynegocjowany budżet
przez rząd PL z Komisją
Europejską**

**Przyjęcie Umowy Partnerstwa
2021-2027 (określenie linii
demarkacyjnej, negocjacja
budżetów dla regionów)**

Wyznaczenie przez Zarząd Województwa Lubuskiego kierunków interwencji bazując na dokumentach krajowych i unijnych, linii demarkacyjnej oraz koncentracji tematycznej w zestawieniu do potrzeb regionu i możliwości inwestycyjnych potencjalnych beneficjentów.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Małgorzata Mizera-Wołowicz

Zastępca Dyrektora

Departamentu Zarządzania Regionalnym

Programem Operacyjnym

Urząd Marszałkowski

Województwa Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

